

Protigrško gibanje v Jugoslaviji. — Plastiras se vrne.

NA BALKANU NE SME NIKOLI BITI MIRU; SEDAJ VLADA NAPETOST MED GRČIJO IN JUGOSLAVIJO. — NOVI DIKTATOR GRČIJE HOČE RAZVELJAVITI GRŠKO - JUGOSLOVANSKO POGODBO.

Dunaj, Avstrija. — Nedavno je bolgarsko časopisje poročalo o spopadih na meji v bližini Saloniki. Vest je pa bila izmišljena, kajti iz Aten poročajo, da na meji vlada mir. So gotovi agenti, ki imajo nalogo, razširjati v svet poročila, s katerimi postavljajo v slabo luč male balkanske države.

Dasi ni resnica, da bijejo boj na bojni poljani, vendar je dovolj vzrokov za vznemirjenje. V Jugoslaviji se opaža protigrško gibanje, ker je general Kondylis, novi grški diktator izjavil, da bo razveljavil pogodbo, sklenjeno med prejšnjo grško vlado in Jugoslavijo. Po mnenju grškega ljudstva je ta pogodba v kvar Grčiji. Nobelega dvoma toraj, kar je takoj po padcu Pangalosa jugoslovanska vlada trdila, da je imela pri prevratu svojo roko vmes Italija. To pa zato, ker ji je na poti prijateljstvo med Grčijo in Jugoslavijo, pa to še ne toliko, kakor pa točka v pogodbi, po kateri ima Jugoslavija pravo pot do pristanišča v Saloniku.

Jugoslavija bo zahtevala, da ostane pogodba sklenjena s prejšnjo vlado nedotaknjena. Poročilo pravi, da bo prišla za orožje, ako ne bo šlo z lepa — tega pa komaj čaka Italija.

V splošnem ni nova vlada v Grčiji nič boljša za deželo samo, kakor je bila prejšnja. Voditelji strank niso mogli formirati kabineta, ni preostajalo drugega, kakor da je Kondylis sam sestavil kabinet v katerem so njegovi pristaši, ki so mu pomagali do zmage. To pa je tudi bil njegov prvotni namen, ko je prevrnil prejšnjo vlado.

Pojavila se pa je neka druga oseba, ki bo brezdvomno igrala še veliko vlogo v grškem političnem cirkusu. Ta je general Plastaras, ki je pobegnil iz Grčije ko mu je Pangalos nameraval zaviti vrat. Sedaj se je zopet vrnil v domovino. Med potjo iz Francije je obiskal vlado v Belgradu, kateri je zelo naklonjen. Ker je v Grčiji priljubljen in znan kot vplivni voditelj, je za pričakovati na Grškem še viharne dni.

VROČINA V SREDNJEM ZAPADU.

Iz mnogih krajev v srednjem zapadu poročajo o veliki vročini. Tako n. pr., so imeli v Pierre, S. D. 106 vročine, do čim so se v Los Angeles potili ko je živo srebro prilezlo do točke 102; v Miles City do 104, tudi Minneapolis je bil prizadet po vročem valu, toplomer je kazal v sredo 92 stopinj. Chicago je pa to pot izvezto, kajti prav dobro se počutimo ko nam piha hladna sapa od jezera in živo srebro se suče okrog 75 stopinj.

STAVKA V STAVBINSKI INDUSTRIJI V CHICAGO.

Chicago, Ill. — V sredo so nekateri organizirani delavci stavbinske stroke zastavkali. Mesta, ki so ostala prazna so nadomestili z neunijskimi delavci.

REPUBLIKANCI UPAJO NA ZMAGO.

Poslanec Wood obiskal Coolidgea, rekel mu je, da je prosperiteta, ki vlada po deželi, zasigurala zmago republikancem v prihodnjih volitvah.

Paul Smiths, N. Y. — Letošnje senatske in poslanske volitve se zaznamujejo kot contest med demokrati in prosperiteto. Republikanci vidijo v Coolidgeovi administraciji velik napredek v deželi. Nedavno je obiskal predsednika Coolidgea republikanski poslanec W. R. Wood, povedal mu je, da vsled prosperitete, ki vlada po deželi je zmaga republikancev pri jesenskih volitvah zasigurana.

Mr. Wood pravi, da je siguren, da bodo imeli republikanci v bodoče večino v senatu in poslanski zbornici. Priznava pa, da bodo v nekaterih državah zgubili senatske sedeže, a ta zguba se bo nadomestila drugje, kjer imajo večino republikanci. Mr. Wood tudi pravi, da ne bodo imeli v poslanski zbornici tako velike večine, kakor jo imajo doslej, je pa še več držav, za katere še dvomi o rezultatu pri volitvah.

Mr. Wood je zato tako siguren zmage, ker ljudstvo vidi, da je napredek v deželi, toraj je nepotrebno iskati boljšega vodstva. Republikanci pravijo, da zgodovina naše dežele še ne pomeni take prosperitete.

Springfield, Ill. — V tukajšnjem mestu je pa zadnje dni vse živo pristašev demokratske stranke, ki tudi upajo na zmago. George E. Brennan, senatski kandidat na demokratiški listi, je gotov zmage, kajti veliko ima pristašev, ki ga smatrajo kot dobrega voditelja.

V četrtek je prišlo navdušenje do vrhunca, demokrati iz vseh krajev so se zbrali skupaj; poznavalec razmer so rekli, da še nikoli ni zgledalo tako ugodno za demokrate v državi Illinois, kakor zgleđa sedaj.

REED BODOČI PREDSEDNİK?

Chillicothe, Mo. — Senator James A. Reed je bil imenovan kandidat za predsednika Zed. drž. — namreč v državi Missouri. Imenoval ga je okrajni demokratični odsek.

V resoluciji je navedeno, da je Reed obelodanil sramotno kupčijo, po kateri so nekateri prišli na senatorske stolčke.

EKSPLOZIJA V ROVU; 30 MRTVIH.

Clymer, Pa. — V Clymer-rovu št. 1. Clearfield Bituminous Coal korporacije je v sredo po noči okrog 12. ure nastala eksplozija, 30 premogarjev je našlo žalošno smrt, mnogo je ranjenih. Natančna poročila še sledijo.

METEOR PADEL NA HIŠO; PET POSLOPIJ ZGORELO.

Valladolid, Špansko. — Na neko hišo v vasi Alejos je padel meteor in jo vžgal. Zgorelo je pet poslopij, le s težavo so otehi ostale hiše, nevarnost je bila, da bo uničena vsa vas.

NOVA MUSSOLINIJEVA NAREDBA.

V Italiji ne bo več občinskih volitev. — S tem so zgubile ženske volivno pravico. — Moč fašistev je zopet silnejša.

Rim, Italija. — Premier Benito Mussolini, italijanski diktator vedno huje vihti svoj diktatorski bič nad Italijo. Ženske so nedavno dosegle volivno pravico pri občinskih volitvah, predno so pa imele priliko glasovati, je vlada prepovedala vse občinske volitve.

Že več let so si prizadevale italijanske žene doseči vsaj nekoliko pravice, katere so deležni moški. Pri zadnjem zasedanju parlamenta, je bil njihov glas uslušan, dovolili so jim volivno pravico, namreč le pri občinskih volitvah. Z novim odlokom fašistovske vlade, so jih pa še tega oropali.

Že v začetku leta je bilo opažati, da se moč fašizma vedno bolj širi in zajeda v italijansko ljudstvo. 8000 vasi, ki imajo manj kot 5000 prebivalcev, so zgubili svoje župane, občinske volitve so bile odpravljene. Fašistovsko ministrstvo je pa mesto županov, katere je doslej ljudstvo volilo iz vrst svojih domačinov, največ uglednih vaščanov, nastavilo svoje ljudi, kot načelnike.

TRUPLO VALENTINA V KRSTI.

New York, N. Y. — Truplo kine igralca Rudolfa Valentina je v rakvi, kjer čaka pogreba, ki bo v pondeljek. Ljudstvo ga ne bo več videlo, le sorodnikom in prijateljem bo dovoljeno isto obiskati.

Policija sodi, da je v dveh dneh obiskalo truplo, ko je bilo na mrtvaškem odru, najmanj 80.000 oseb. Ker se boke, da bi bil prevelik naval v pondeljek pri pogrebu, so odredili, da se pogreba smejo vdeležiti le povabljeni.

Ena ženska, ki je bila v vrsti radovednežev celih pet ur, je v temu času trikrat prišla do odra, vsakokrat se pa je onesvestila, nakar ji je policija prepovedala še enkrat se vrniti v vrsto. Več drugih žensk je padlo v nezavest in nekatere so postale histerične. 20 policistov na konjih, 120 pešcev, 12 seržentov in štirje policijski poročniki so delali red, in še ti so bili komaj kos nalogi.

MORSKI VOLK NAPADEL KOPALCA.

Seaside Heights, N. J. — Voda je vrgla na suho truplo 18-letnega Charlesa Burke, iz Trentona, truplo je bilo brez glave in ene noge, napaden je bil od morskega volka. Pozneje so ljudje videli v bližini tri morske volkove.

MISS MARY KRYL.

Pred desetimi leti je Bohumir Kryl obljubil svojim dvema hčerama, Marie in Josephini, da jima bo dal vsaki po \$100.000, ako se ne bosta poročili predno ne spolnete 30. leto, to pa zato, da bosti nadaljevali študijami. Prva je bila Josephina, ki ji ni bil mar očetov denar, ko je dobila človeka, ki je bil njej po volji. Sedaj je pa tudi Marie izjavila, da ne pogleda očetovega denarja, temveč se bo poročila. Oče je videl, da je premagan, se je podal in bo vse eno dal obljubljeni svoto.

KRIŽEM SVETA.

— Lexington, Ky. — V Bledsoe okraju so se nahajali na neki seji fantje in dekleta iz bližnjih hribov. Ko so se vračali domov, sta se dva fanta sprla, kdo izmed njiju bo spremljal neko dekle. Beseda je prinesla besedo, potegneta vsak svoj revolver; kmalo nato sta oba ležala mrtva na tleh, smrtno poškodbe je tudi dobil neki mladenič, ki je slučajno prišel mimo.

— Buenos Aires, Argentina. — Na živinski naztavi je bil prodan bik, kateremu so prisodili prvo nagrado, za vsoto \$18.000. Lansko leto je pa bil prodan prvak na razstavi za veliko višji svoto, namreč \$64.680.

— Newark, N. J. — Miss Maude Koehler se je kopala na obrežju Atlantika, pri plavanju je pa našla neko steklenico v kateri je bil listek, ki je bil vreden \$5.00. Steklenico je vrgla iz parnika 12letna Adriana Unger na potu iz St. Johns proti New Yorku. 400 milj je steklenica preplavala. Najditeljica je poslala listek na označeni naslov in kmalo nato dobila ček za \$5.00.

— Two Harbors, Minn. — Še se dogajajo čudeži. Proti jugu vozeči vlak Duluth & Iron Range družbe, ki je imel 47 tovornih voz je vozil preko dve leti stare hčerke predelavca na prog. Detetu se ni razen malenkostnih prask ničesar zgodilo. Igraje je otrok splezal med tračnice, strojevodja je sicer videl otroka in ustavljal, vlak se pa je ustavil šele ko je vseh 47 voz šlo preko deteta.

KOMARJI V KALIFORNIJI; MESTO PROSI POMOČI.

Venice, Cal. — Tukajšnje mesto je napadlo milijone komarjev, ljudje si ne upajo na ulico. Apelirali so na trgovsko zbornico za pomoč. Iz drugih delov države poročajo isto.

POLJSKA NA POTU NAPREDKA.

Eksperti, ki so raziskovali poljsko stališče, so pronašli, da se dežela pod novo vlado ekonomično razvija v splošno zadovoljnost.

London, Anglija. — J. D. Whelpley, ameriški ekonomist in pisatelj, se je nedavno vrnil v London iz Poljske, kjer se je nahajal v svrhu študiranja razmer na Poljskem. Pri tej priliki je prišel v dotiko s Pilsudskimjem in drugimi člani kabineta. Iz vsega kar je videl in slišal sklepa, da je Poljska na potu napredka. Ekonomično se lepo razvija, politično je tudi na dobrem stališču.

Kar se tiče moči Pilsudskijja, je še daleč za Mussolinijem. Parlament mu ni izročil vajeti, katere je hotel, a spremembe v vladi kakršne je Pilsudski hotel, je dosegel, ker so bile v resnici za napredek potrebne. Poljska še vedno zahteva permanentni sedež pri svetu lige narodov, kakor kažejo razmere zadnje čase, ni izključeno, da bi ne dosegla kar želi.

BETTIS ZADOBIL TEŽKE POŠKODBE.

Philadelphia, Pa. — Kakor je bilo poročano, so našli ponesrečenega vojaškega letalca, poročnika C. K. Bettisa, ki se je težko ranjen pripeljal do ceste po pet in pol urnem plazenju po težkem terenu v gozdu. Sedaj se nahaja v bolnišnici, težko ranjen. Le s težavo je s tihim glasom povedal, da je videl kmalo po padcu nad seboj dva letala, za katena je vedel, da iščeta njega, a on ni imel moči dati kakšno znamenje, letalca ga pa nista mogla videti, ker je ležal v temnem gozdu. Rekel je, da je dobro vedel, ako bi se ne bil priplazil do ceste, v gozdu bi bil gladu umrl. Ko je padel, je bil najmanj poldrugo uro v nezavesti. Ko je prišel k sebi, ga je mučil glad in žeja, pa tudi je čutil hude bolečine. Le s težavo se je oprostil jermenov, ki so ga držali v sedežu, razbitega letala.

BIVŠI NEMŠKI CESAR TOŽEN.

Dresden, Nemčija. — Neka specialistinja toži Viljema, bivšega nemškega cesarja za \$600, katere ji dolguje, ko je zdravila princa Ferdinanda, sina princezinje Hermine iz prejšnjega zakona. Specialistinja izjavlja, da ji je rekel "dvorni" zdravnik, da naj dobro zasoli, sicer ne bo njeno delo vpoštevano. Tegaj navseta se je držala, naletela pa je na odpor, kajti Vilče neče plačati, raje se je pustil tožiti. Advokati kajzarja pravijo, da je pri volji plačati \$300.

Iz neodrešene domovine.

TRŽAŠKI PREFEKT JE RAZ PUSTIL JUGOSLOVENSKO UČITELJSKO ZVEZO V JULIJSKI KRAJINI IN VSA NARODNA UČITELJSKA DRUŠTVA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zopet udarec za Jugoslovane v Italiji.

Trst, 3. avgusta. Tržaški prefekt je danes razpustil stanovsko društvo jugoslovenskih učiteljev v Italiji "Učiteljsko zvezo" in vse njene podružnice na deželi. V svojem dekretu naglašja, da jugoslovenska strokovna organizacija v kraljevini Italiji radi novega fašistovskega sindikalnega zakona nima nikakega razloga za obstoj.

Uredništvo lista "Edinost" stražijo zopet oddelki karabinerjev. S tem odlokom pada zopet ena izmed velikih slovenskih organizacij v Julijski Krajini, z njo pa tudi vse one kulturne naprave, ki jih je bilo ustvarilo jugoslovensko učiteljsvo v Julijski Krajini, v prvem redu pa znani pevski zbor "Učiteljske zveze" in stanovsko glasilo "Učiteljski list." Zveza slovenskih učiteljskih društev je bila ustanovljena leta 1920. Njen cilj je bilo varovanje in pospeševanje interesov slovenskega učiteljstva, hkrati pa tudi skrb za čim večjo kulturno povzdigo jugoslovenskega učiteljstva v Julijski Krajini.

Z Učiteljsko zvezo so razpuščena tudi vsa učiteljska društva.

Začeli so že zažigati naše knjige!

Trst, 6. avgusta. — Današnji "Piccolo" poroča, da je sinoči ob pol 9. vdrka "skupina mladih ljudi" v prostore slovenskega mladinskega društva pri Sv. Ivanu. Italijani so po kratkem prekanju z navzočimi Slovenci prebrskali omare in predale in odnesli nekaj slovenskih knjig, nakar so odšli. Potem so na trgu Imbriani sezgali odnešene knjige. Policija je razpršila radovedneže, ki so gledali sežig slovenskih knjig in prišla kakih deset oseb, ki jih je z avtomobilom odvedla na kvesturo.

Požar.

V Kobaridu je zgorelo poslopje, v katerem je bilo nastanjeno vojaštvo. Ogenj je nastal najbrže vsled neprevidnosti. Zgradba je last g. Juretiča. Iz podrobnega poročila sledi, da je požar nastal vsled kratkega stika. Vnelo se je skladišče, polno gorljivih reči. Zgorelo je 600 litrov bencina. Gasili so vojaki, orožniki in ognjegašci. Posrečilo se je omejiti požar, ki bi bil lahko za ves trg usoden.

Poroka.

G. Emil Kalan v Kobaridu se je poročil z gđco Anico Cokovo s Katinare.

Na vojni čas

spominja, po zadnjih vladnih ukrepih, omejitev potrošnje moke. Peči se bo smela samo ena vrsta kruha, fin kruh se sploh prepove in tudi izdelovanje peciva in slaštic. Črna srajca — črn kruh. Gospo-

Toča je na Cerkljanskem

napravila mnogo večjo škodo nego se je prvotno mislilo. Od Robidenskega Brda do Loga in do Gorij je vse razbito in potlačeno: žito, trava, sadje, fižol, vse je uničeno. Kmetje so takoj naznanili županstvu sišno škodo ali upanja na kako podporo ali davčno olajšavo ni nobenega. Prejšnje čase so se delile podpore in odpisovali davki. Zato pa bi bilo prav, da bi se vlada usmiliła cerkljanskih revčev in jim pomagala, kakor se je pod prejšnjim režimom priskočilo na pomoč kmetom ob vremenskih nesrečah!

Po Soški dolini

imajo v več krajih zopet toliko živine, kolikor so jo imeli pred vojno. Kmetje so računali, da bo poln hlev ugodno prispeval h gospodarstvu. Živine je dovolj ali kupeev ni in cena je strahovito nizka. Letos pa še sena ne morejo spraviti pod streho. Razdelitev skupnih zemljišč razburja duhove. Nekateri kobariški kmetje so se začeli zanimati za murvoroje in sviloroje. Murva zelo dobro uspeva. Številni fantje in možje zelo občutijo prepoved avstrijske vlade za delo v koroških gozdovih. Kobariški tesarji in drvarji so bili v Avstriji vpoštevani in na Koroškem ter drugod so si svoj čas zaslužili lep denar.

V Rihembergu

tožijo o ogromnih dokladah, kakršnih ni kmalu daleč naokoli. Sedaj pa hoče občinska uprava naložiti občinarjem še nove stroške za zgradbo "Občinskega doma," dasi ni zanj nikake potrebe.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbita izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večraj pošiljali po teh-le cenah!

500 Din	\$ 9.43
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00

100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.50
500 lir	\$ 18.75
1000 lir	\$ 37.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Menodajna so cene dneva, ko denar sprejemamo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naložite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Še enkrat: kam bo šel vaš otrok?

Začetek šolskega leta je tukaj. Prihodnje dni bodo matere in očete že vpisavale svoje otroke v šole. To sicer ni nič novega, to se ponavlja vsako leto in se bo dokler bo tak sistem na zemlji.

Vendar so ti dnevi velevažni za starše. Zlasti za katoliške starše so ti dnevi prevažni. Katoliški starši itak v večini vedo in se zavedajo svojih velikih dolžnosti do otrok. Vedo, kaj so jim dolžni kot starši in kaj v tem oziru od njih zahteva katoliška cerkev.

Katoličani v Ameriki gradimo in podpiramo svoje cerkve z velikimi žrtvami. Prav tako podpiramo svoje katoliške šole, ki nas silno stanejo. Do tega nas vodi ona velika zavest, da smo kot katoličani to dolžni storiti, ako hočemo biti to kar smo, namreč katoličani.

In če katoličani hočemo, da bodo naši otroci nesli to naše prepričanje, našo sveto vero naprej v življenje, da bo šlo to naprej od roda do roda, kakor gre to že tisočletja, tedaj je naša sveta dolžnost, da zato skrbimo. Zato gradimo naše lastne farne šole, da tu naše katoliške sestre vzgajajo našo mladino, da se tu vcepi otrokom naša stara dedščina, ki gre s človekom od roda do roda, to je vera v Boga in Njegove nauke.

Katoliška šola je tisti vrt, ki daje katoliški cerkvi novo seme za prihodnje generacije. Brez katoliških šol bi bila katoliška cerkev podobna družini brez matere, brez skrbne vzgojiteljice. Saj vidimo, samo če hočemo, veliko razliko med onimi, ki obiskujejo katoliške šole in onimi, ki obiskujejo brezbožne šole.

Zato vidimo tudi v župnijah, kjer imajo lastne farne šole, stalni napredek. Zakaj? Mladina raste in če je ta mladina vzgojena v dobrem katoliškem duhu, kar je mogoče doseči samo v katoliški šoli, tedaj z vsakim fantom in vsakim dekletom, ki doraste, dobi župnija novega farana(ko).

Zato, kako nespametno ravna tisti, zlasti tisti katoličani, ki pravijo, da je vseeno, kam hodi njih otrok v šolo. Marsikateri izmed teh bi lahko pošiljali svoje otroke v katoliško šolo, pa jih ne; neka posebna brezbriznost tu deluje. So tudi razni izgovori, kakor smo jih že večkrat čuli, da so farne šole slabše kot publične šole. Ne rečemo, morda je to kje. A če je to kje, je dolžnost faranov in župnika, da se to izboljša. Katoliška šola je lahko ravno tako dobra in še boljša, kakor so publične, to so pokazali že neshetni slučaji.

Katoličani, ki pošiljajo svoje otroke rajši v publične šole, kakor v katoliške, kjer jim je to mogoče, grešijo pred svojim Bogom. Taki starši vzamejo otroku popolno katoliško vzgojo. Morda so jih dali k poduku toliko, da so prejeli potrebne zakramente, potem pa spet nazaj v publično šolo, kjer bo prej ali slej vse šlo v pozabnost, kar so se naučili v par dneh pri pripravljanju za spoved, birmo in prvo sv. obhajilo. Ne mi, ampak izkušeni cerkveni možje dokazujejo na podlagi zgodovine, kako greše nad svojimi otroki katoliški starši, ki ne dajo popolne katoliške izobrazbe svojim otrokom v katoliških šolah. Vi jim vzamete katoliško vzgojo, ker jih ne dajete v katoliško šolo. Vi ste jim vzeli katoliško vzgojo, brezbožna šola pa jim bo vzela vero, morda ne njim, gotovo pa njihovim otrokom.

Slovenski starši, premislite to te dni, predno date vpisati vaše otroke v šolo. Pomislite, kaj je vaša dolžnost. Ako ste katoličani, potem dajte svoje otroke samo v katoliške šole. Bodite značajni! Bodite cel katoličani!

Res so morda tuintant malenkostne žrtve, a te morajo biti in mi jih moramo radi sprejemati, ako smo katoličani. Če se pa radi malenkostnih prispevkov za katoliško šolo bojimo svojih otrok dati v katoliško šolo, potem je naša vera zelo majhna.

Recimo, da ima družina za pošiljati hkrati kar po šest otrok. Pride res par dolarjev na mesec. Ali pa naši otroci nam niso toliko dragi, da bi za nje žrtvovali to? Niso nedolžne dušice vaših dragih otrok toliko vredne? Ali radi par dolarjev naj žrtvuemo naše otroke brezverstvu? Da bodo potem se razkropili in da niti svojih roditeljev ne bodo razumeli, ne umevali četrtje božje zapovedi? Starši, mislite na vse to in če je v vas še kaj tiste trdne slovenske vere naših očetov, tedaj bodo vaši otroci šli samo v katoliško šolo, pa nikamor drugam.

Naš list pred vsakim šolskim letom svoje čitatelje na to opozori. To je dolžnost katoliških časnika. Vi, čitatelji, pa glejte. Pred vami je slabo in dobro, od vas je pa odvisno, kaj bote izbrali.—n.

KATOLIŠKA CERKEV NA JAPONSKEM.

Nadškof Doering, bivši nadškof v Bombayju, ki je moral v svetovni vojni z ostalimi nemškimi misijonarji Indijo zapustiti, sedaj apost. vikar v Hirošimi na Japonskem, objavlja v "Rimski svetovni korespondenci" zanimivo poročilo o položaju katoliške cerkve na Japonskem. Iz poročila posnemamo: Veliko delo sv. Frančiška Ksaverija na Japonskem je v krvi vtopilo strašno preganjanje 17. stoletja. Poslej so bila katoličanstvu vrata na Japonsko 300 let zaprta; pod smrtno kaznijo je bil katoliškim duhovnikom prepovedan prihod v deželo in smrtna kazen je bila določena za vsakega, ki bi sprejel Jezusov nauk. Tako so označevali razglasi, ki so bili nabiti po vseh mestih in vaseh. Šele od leta 1858. je bilo kat. duhovnikom dovoljeno, da se smejo naseliti v nekaterih pristaniških mestih, vendar se niso smeli iz tih mest nikamor ganiti in tudi ne med Japonci misijonarji.

Versko svobodo je prinesla nova ustava l. 1889.; fevdalizem je padel. Prej proti vsemu svetu zaprta dežela, je sedaj na stečaj odprla vrata in iskala zvez z ostalimi narodi. Japonci je spoznal Evropo in Ameriko in se ves navdušil za kulturo in gospodarstvo, ki jo je tu videl. Od tega je imelo korist tudi krščanstvo, ker so se Japonci zelo zanimali za njega, katoliški misijonarji se priložnostno izkoristili in število spreobrnjenec je hitro rastle. Leta 1895. je bilo med Japonci že 50.000 katoličanov, od tega 32.600 v škofiji Nagasaki, 9000 v Tokiju, 4400 v Ozaki in 4200 v Hakodate. 88 evropskih misijonarjev imelo je ob strani 20 domačih japonskih duhovnikov. Katoličani so imeli 2 višji deški in 3 višje dekliške šole, 1 zavod za go-bave in 3 druge bolnice. Katolištvu se je obetal najlepši razvoj, ki je pa žal izostal. Od leta 1895. je število katoličanov prej padlo nega narastlo, dasi se je po naravnem prirastku v katoliških družinah število katoličanov zvišalo ter šteje škofija Nagasaki danes okroglo 62.000 vernikov. Toda novih spreobrnjenj skoraj ni bilo.

Nekaj napredka je bilo v tej dobi na polju višjega šolstva; število višjih deških šol je naraslo za 1, število višjih dekliških šol pa za 17. Razen tega ima sedaj Tokio katoliški vseučiliški kolegij, ki mu raste vpliv leto za leto. Tudi število bolnišnic se je zvišalo za 4.

Glavni vzrok, da misijonsko

delo na Japonskem tako počasi uspeva, je v pomanjkanju delovnih moči, posebno domačih duhovnikov. Ravno na Japonskem, kjer so duhovi tako težko dostopni, kjer šege tako ograjujejo družabno življenje proti tujstvu, so domači duhovniki prvi pogoj za uspeh. Štela pa je škofija Nagasaki domačih duhovnikov l. 1895. 17, leta 1925. pa 25; v ostalih škofijah so bili leta 1895. le še trije, l. 1925. pa 10. Na srečo raste med Japonci število duhovniških poklicev od leta do leta. — S katehizmi je težava, ker misijoni v novih razmerah ne zmorejo sredstev, da bi jih plačevali; prej so dobivali katehizti po 10 jenov mesečno, danes ne morejo živeti niti s 60 jeni na mesec.

Dalje ne smemo prezreti, da se je po zmagovitih vojnah s Kitajsko (1894) in Rusijo (1904) izvršil med Japonci velik duševni preobrat. Namesto prejšnjega občudovanja za inozemstvo je nastopilo preziranje vsega tujega; narodni ponos je skrajno narasel in postal nestrpen. Na duh je velika ovira za razširjenje krščanstva. Razen tega so se lotili Japonci z mrzlično vrnemo gospodarskega napredka, trgovine in obrli. začel se je lov za materialnim bogastvom in užikom. Verska vprašanja in interesi so pri večini zamrli.

Končno pa je bilo podeželsko japonsko prebivalstvo za misijonarje vedno zelo nedostopno. Staro praznovanje je globoko vkoreninjeno in budhistične sekte imajo še vso oblast. Vera s tako velikimi zahtevami kakor katoliška, za lahkoživega Japonca ni lahko sprejemljiva. Tu je treba mnogoletnega dela, posebno pa zgleada in vpliva od zgoraj, med izobraženci, da bo mogoče omajati predsodke in odpraviti praznoverske običaje.

Zaenkrat je položaj še zelo neugoden. Šolstvo je domalega popolnoma v rokah države. V teh šolah se vzgaja mladina po načelih, ki so krščanstvu naravnost nasprotna. Na srednjih in višjih šolah vlada materialistični svetovni nazof na podlagi darwinizma. Tudi zgodovina se predava v krščanstvu nasprotnem duhu. Na univerzah velja podroslovni sistemi evropskega in ameriškega protestantizma odnosno brezboštva. Tega duha razširja med ljudstvom tudi dnevni tisk in literatura.

Kot zadnjo naj omenimo še eno veliko oviro. Pred približno 15 leti je japonska vlada uved-

la — poslušujoča se stare šinto vere — češčenje cesarjev kot naslednikov solnčne boginje Amaterasu in narodnih junakov, ki so si na ta ali oni način pridobili zaslug za domovino. Tem kamijem (višjim bitjem) na čast se ob določenih dneh v šinto templjih prirejajo svečanosti po starih obredih. Ker je udeležba pri teh slovesnostih splošno obvezna, je položaj katoličanov in celo misijonov niti niti jako mučno prizadeto. Katoličan, ki se tega kulta ne udeležuje, mora biti pripravljen, da ga bodo osumnili protidomovinstva: odpovedati se mora vsaki nadi na višje državne službe. Cerkvi sami preti nevarnost, da jo bodo bolj in bolj smatrali za domovini sovražno.

Katoliški tisk se je moral na Japonskem vedno boriti z velikimi težkočami. Marsikako podjetje, ki je mnogo obetalo, se je moralo zopet opustiti. Trenutno imamo 5 verskih tednikov in 2 mesečnika; eden izmed mesečnikov, ki ga izdaja Mladinska zveza v Tokiju, je namenjen v prvi vrsti pogonom. Najbolj potreben bi bil prvovrsten znanstveni časopis z informativnimi članki v japonsčini in enem izmed evropskih jezikov. Tak list bi mnogo pripomogel, da bi med izobraženimi Japonci razčistil pojme in izpodbijal vpliv brezverskega tiska. Načrt za tak list obstoja že dolgo, vendar ga doslej ni bilo mogoče uresničiti.

Kljub vsem številnim in velikim oviram pa položaj na Japonskem za katoliško stvar ni obupen in katoličani se z zaupanjem ozirajo v bodočnost.

ZAGONETNA USODA LORDA KITCHENERJA.

O žalostni in zagonetni usodi angleške križarke "Hampshire," ki je v l. 1916. vozila lorda Kitchenerja in njegovo spremstvo v posebni misiji v Rusijo, so krožile najrazličnejše verzije. Končno je s poročilom, ki ga je 9. t. m. izdala admiraliteta v "belem listu," vsa zadeva pojasnjena. Poročilo je zelo obširno in vsebuje vse podrobnosti, ki so se mogle zbrati o tej tragični epizodi. Vest, da je bilo Kitchenerjevo truplo naplavljeno na skandinavsko obalo in tam pokopano, se je izkazala za popolnoma nemogočo.

Poročilo omenja, da se je odhod Kitchenerja iz varnostnih ozirov določil za dan prej, kot je bil nameravan. Zbrala se je pot, ki se je zdelo najbolj varna. Križarka sta spremljala dva torpedna rušilca. Zdelo se je, da je napad podmornikov na ladjo nemogoč, ker je bila križarka zavarovana z varnostno mrežo proti torpedom. Zato sta dobila torpedna rušilca nalog, da se vrmeta domov. V tem trenutku je sledila pri križarki Hampshire strahovita eksplozija, ki je popolnoma raztrgala spodnji del ladje. Križarka je zadelja na mino, katero je položil nemški podmornik št. 75. To mino so položili Nemci pomotoma, ker so menili, da je pot, katero je vozila križarka Hampshire, običajna za angleške voj-

ne ladje. Bilo je tedaj skoro izključeno, da bi katera angleška vojna ladja zadelja na mino. Le nesrečen slučaj je hotel, da je ta žalostna usoda zadelja križarko "Hampshire." Posadka Hampshireja je bila v trenutku eksplozije na krovu in je stala na strani, da pusti mimo Kitchenerja, ki se je ravnokar podajal v spremstvu svojega generalnega štaba na prednji del ladje. Od tega trenutka dalje ni ničesar znanega. Od dvajsetih mornarjev, ki so po tem strahovitem dogodku ostali živi, ne ve nihče povedati, kaj se je zgodilo s Kitchenerjem in njegovim spremstvom. Vse vesti, da je Kitchener dosegel skandinavsko obalo, so popolnoma brez podlage.

Končno povdarja admiraliteta v svojem poročilu, da je bila Hampshire v najboljšem stanju. Pot, po kateri je imela voziti, je bila zbrana z vso previdnostjo od poveljnika in je popolnoma odgovarjala tedanji težavni situaciji. Pogin križarke je pripisati edinele mini, katero je položil nemški podmornik št. 75. Iz poročila preostalih je razvidno, da Nemci niso ničesar vedeli o misiji Kitchenerja. Tudi ne izhaja iz gornjih poročil, da bi se Kitchener rešil. Kar je bilo pokopanih trupel, so vsa izvirala iz bitke pri Jutlandu.

Končno povdarja poročilo angleške admiralitete, da nihče od mrtvih mornarjev Hampshireja ni bil identificiran in ne pokopan na skandinavski obali.

MOŽ Z NOJEVIM ŽELODECEM.

Nedavno se je v pariških varijetehjeh produciral možak, ki je po vzgledu ptiča noja postal vsakovrstne predmete. Gleдали so imeli z njim veliko veselje in so se čudili, kako je mogoče, da njegov želodec prenese toliko tujih teles, katerih vendar ne more prebaviti. To pa je menda spoznal tudi požiralec sam, ki je slednjič opustil svoj nojevski poklic ter je izginil. Kam je izginil, ni vedel povedati nihče, in šele po dolgem času se je doznalo, da je odšel na kliniko, kjer so ga operirali.

V njegovem želodecu so našli zdravnik 233 igel, 1275 žrebčev, 15 kosov kovanega denarja, tanko verižico iz kovine, dolgo dva metra, in veliko število koščkov stekla, ki so skupno tehtali dva kilograma. Vse to so mu seveda odvzeli in mož pravi, da se sedaj počuti mnogo lažjega, da se pa bo, kadar ozdravi, zopet posvetil požiranju tujih predmetov, kajti ta način življenja nese bolj, kakor kak drugi poklic. In še to je možno, da bodo francoske novine takoj obnovile to zgodbo, čim jim bo zmanjkalo drugega gradiva. . .

Samospoznanje. — Slikar: "Za vraga, da ne morem naslikati te slame tako, kakor jo imam v glavi. . .!"

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Previdna priča. — Sodnik (kmetovalcu Melhijorju, ki je bil s svojo ženo povabljen kot priča): Pozivam vas, da na vse izjave prisete. Melhijor (obotavljajoč se): Pridi sem, stara, priseti ti.

Nekdo, ki je prišel ponoči "vročah" domov, se nenadoma prebudi in vzklikne ves prestrašen: Moj Bog, gotovo nisem ugasnil sveče na omarici! — In vzame vžigalico in jo prižge, da vidi, če sveča še gori. . .

Konkretno in abstraktno. — Učiteljica nazlaga učencem razliko med konkretnim in abstraktnim. "Konkretno je to, kar lahko vidimo, in abstraktno, kar se ne vidi. No, Mirko, razumel?" "Sem."

"No, povej mi kak primer." "Moje hlače so konkretne, vaše hlače pa so abstraktno."

Pred sodnijo. — "Ako ste res tako kesali tatvine, zakaj pa ukradenih hlač niste vrnili?" "Saj vendar ne morem priti pred sodnijo brez hlač."

Utemeljen sum. — "Prosim vas, gospod ravnatelj, poglejte vendar, če vam ni ušel iz rnišnice kak blaznež. Na vsak način se je moralo to zgoditi!" "Tako? Zakaj?" "Nekdo je včeraj pobegnil s svojo ženo."

Primera. — "Poznaš Vilkoovo nevesto? Kakšna je na primer?" "Kakor primer je." "Kako?" "Šepa."

Sumljivo. — Žena vpraša povratka z letovišča sobarico: "Je bilo mojemu možu zelo dolgočas? Je bil slabe volje?" "Sprva tega nisem opazila, zadnje dni pa je bil gospod res slabe volje."

Med prijateljicami. — Mariča: "Za božjo voljo, zakaj oglašas v časopisu, da imaš avtomobil na prodaj? Saj ga vendar nimaš!"

Mica: "To je že res, toda ta način se bom seznanila s tujimi gospodi."

Slabo sta se razumela. — Neka gluha ženska je prala v potoku vreče. Mimoidoči možak jo je vprašal: "Ali pride prav po tej poti k Mali Nedelji?"

Ženska: "Vreče perem." Možak: "Ti ženska, si gluha?"

Ženska: "Res je bila nekdar rjuha, sedaj sem pa vreče pravila iz nje."

Možak: "Ti si nora." Ženska: "Tam je velika gora. Boste težko prišli čez njo."

Janez Langerholc:

VDOVA IN VDOVEC.

Tako! Če hočemo biti dostojni in če hočemo najti milost pri ženskem spolu, se spodobi, da pride ona na prvo mesto, čeprav je on starejši. Gašper Karolnik jo maha že proti šestemu križu in je že skoro tri leta razrešen zakonskih križev, težav in sladkosti. Razrešila ga je sama pravična smrt; torej mu v tem oziru nimamo ničesar očitati. Lase ima še prav čedne, nič sivih in nič pobarvanih, ampak še prav take, kakoršne mu je v zorni mladosti podarila mati narava. Stoji še krepko kakor dren in hodi še kakor mladenič pri dvajsetih. Če bi ne bil gluh kakor zemlja, bi mu nihče ne prisojal, da je že blizu šestdesetih.

Dolga tri leta prenaša že Gašper samski vdovski stan. V tretjem letu njegovega vdovstva pa se je pri sosednenadoma o-

glasila bridka smrt. Povprašala je po možu, in mož se ji ni mogel obraniti. Vse zastotj! Kljub najlepšim letom je moral mrtev pod zemljo. Sosed Gorečan je umrl in zapustil vdovo in devet otrok.

Kmalu po tem dogodku je pričel Gašper Karolnik pregledovati svojo zemljo in Gorečanovo zemljo — Amerikanci bi rekli: farmo — in je dognal, da bi bilo že več kot čeden gruntec, ko bi bila Karolnikova in Gorečanova zemlja eno. In pri tem dognanju se je porodilo še drugo dognanje: da bi se ta reč prav lahko napravila. On je vdovec, ona zdaj tudi, torej ni nobene težave in nobene ovire. In yso to zemljo bi obdelovali z največjo lahkoto. On ima pet otrok, ona devet. In kamor se zažene štirinajst ljudi z osemindvajsetimi rokami, tam je nekaj moči in tam se pri delu nekaj počna. On bo pa lepo gospodaril, ukazoval, pahal od enih delavcev do drugih, ona bo vsem kuhala in gospodinjila; oh, to bo lepo! Pri takem gospodarstvu bo bogastvo kar samo rastle in njegove hčere se bodo lahko pri-

možile na velika posestva, njene pa tudi. Nazadnje bo pa še eden njegovih vzelo njenih in tako bo ostalo na gruntu njegovo ime, vse premoženje pa lepo v domačih rokah. Če to spet ne bo lepo!

Oh, sreča, kako si lepa in kako prijazno se smejaš! O, misel za misljo, ena bolj zlata kakor druga; kdaj bo iz tebe nastala zlata resnica?

Gašper Karolnik je mislil in mislil sprva po tihem, da je vedel za vse le on sam, potem toliko glasno, da je slišala o tem Gorečanka, vdova pri štiridesetih in mati deveterih otrok, nazadnje tako glasno, da so slišali tudi otroci v obeh hišah in najbolj nazadnje tako glasno, da se je zaslislalo po vasi in po vsej okolici.

Njej se ta misel ni zdelo ravno napačna, zakaj z združenimi močmi bi ne bilo težko delati. Otroci pri obeh hišah so se postavili vsaj na tihem v bojno črto zoper nameravani zakon — to se razume, da samo tisti, ki so bili bolj v letih spoznanja, najmanjši rod je živel še bolj tjavendan, saj je bil ve-

sel, da ima jesti in piti. Sosedje in drugi znanci so pa sprejeli to novico z mešanimi čustvi. "Gluh je, pa je pameten," so govorili eni. "Norec star!" so se jezili drugi. "Za grunt mu ni, samo za babo mu je," so natočevali tretji. In tako dalje.

Njemu ni bilo dosti za to, kaj sodijo in govore ljudje. Samo to je vedel, da so tisti modri in pametni in dobri, ki hvalijo njegovo početje, tisti so pa norci in hudobneži in nevoščljivci, ki se v potu svojega obraza in z močjo svojih jezikov trdijo, kako bi njega obrekli in kako bi njo odvrnili od trdnega sklepa po novi možitvi.

Pač pa sta se oba brigala za to, kaj bodo rekli otroci. In čudo čudovito: otroci so bili od tistega časa, ko so to zvedeli, še bolj prijatelji med seboj, kakor so bili prej. Vedno so tičali skupaj — to se pravi, tisti, ki so bili že pri pameti, so tako ravnali; kar je bilo pa še manjših, so se pa imeli med seboj radi, da bi bili kmalu drug drugega pojedli, čez pet minut pa so se skregali in stekli, in drug drugemu obetali, da jih ni-

koli več ne bo k njim v hišo, čez par ur pa je bil ves prepričano pozabljen in solnce prijaznosti je obsevalo ves Karolnikov in Gorečanov drobiž.

"Poglej jih, kako se imajo radi!" je kazal Gašper Karolnik na svoje in na Gorečaneve otroke, "no, pa zakaj bi se pa imeli radi, saj bodo kmalu morali živeti kakor bratje in sestre med seboj."

Všeč mu je bila ta prijaznost in ni vedel, da je vez prijaznosti bolj proti nameravanim poroki. Kako naj ve, ker je bil gluh. Karolnikovi in Gorečanovi so se vedno zbirali pri Karolniku, ker so bila očetova usesa njih najboljši zavezniki. Če je videl, da se otroci smejejo, je bil vesel, ker se imajo med seboj tako radi; če je pa videl, da nosi nje-gova Marička objokane oči, in če je opazil solze v očeh Gorečanove Minke, si je pa to razlagal po svoje: dekleta jokajo od veselja, ker bodo kmalu čisto kakor sestre med seboj. O, še bo lepo!

Ženski svet.

GOSPODINJSTVO KOT POKLIC.

Da, gospodinjstvo je poklic, in sicer težaven, skrbi poln poklic, katerega težkoče in važnosti ne priznava nihče, najmanj pa možje. To se razume samo ob sebi, to pride kar tako samo od sebe, si misli, kdor prihaja v urejeno, pospravljeno stanovanje, sede k pripravljeni mizi in je vsak dan nekaj drugega ali vsaj drugače pripravljene. Kdo bi si mislil, s kolikimi skrbmi je sestavljen tudi najskromnejši vsakdanji obed! Saj mora osobito gospodinja srednjih slojev skrbeti, da potroši čim manj, a da zadovolji vse — včasih množestvelne člane rodbine, da ustreže raznim okusom in mladim, vedno lačnim želodcem. Navadno si še mora od vsote, ki jo dobi za gospodinjstvo, odtrgati, da obbleče in obuje sebe in deco, da kupi za hišo to in ono, kar se je potrgalo, porazbilo in uničilo tekom let. Kaj čuda, če računa, ko se zbudi, ko gre po opravkih, ko obrača v mislih doma in zunaj svoj tako skromno odmerjeni denar! Mož ji da, kolikor more, ko si pridržijo za svoje privatne izdatke. Pa delaj, žena, čudeže, on ti ne more dati več. In mirno ter brezskrbno odpravlja mož svojo službo, svoje navadno le dopoldansko delo, dočim nima njegova žena ni ene same brezskrbne ure, ni najkrajše brezdelne dobe v vsem božjem dnevu. Kjer je gospodinja, ki se je izučila gospodinjstva pri modri in pridni materi ali v kakih praktičnih gospodinskih šolah, se izhajajo, če tudi z veliko težavo, v teh kritičnih časih. Kjer je pa dekle stopilo v gospodinstvo poklic brez vsakega praktičnega pouka, brez vsake priprave, tam je gorje njej in njenim domačim.

Ako ni nikoli razpolagala z denarjem, kako naj si uredi izdatke, da bo dana ji vsota zadostovala do prih. plače? Ali ni v nevarnosti, da se pregreši kakor toliko in toliko gospodinj, ki začetkom meseca pridvočijo sebi in svojim vsega dobrega v obilici, a jim zmanjka denarja že sredi meseca? Ako ni videla taka mlada gospodinja, n. pr. mesa nikoli drugače kot že pripravljene, kako naj se razume pri nakupovanju? Ali je ne bo ogoljufal vsak mesar ter nevednici potisnil v roke, česar ne bi mogel nikdar izurjeni in poučeni gospodinj? Vsakdo bo gledal, da jo odpravi s slabim blagom, saj se na prvi pogled uveri o njeni neizkušeni in nevednosti. Tudi služkinje bodo znale izkoristiti neizkušeni svoje gospodinjne ter se bodo posmehovale in norčevale iz njene nevednosti. Dekleta, ki vedo, da jim ne bo treba izvrševati težkih hišnih del, da si bodo zato lahko najele druge moči, morajo vendarle znati, kako se odpravljajo vsako hišno delo. Go-

spodinja, ki sama ne pozna dela, ga tudi ne bo znala odmerjati. Nalagala bo služkinjam danes premalo, jutri preveč ter ne bo mogla presojudati njihovega dela. Vsaki, še tako bogati ženi se pa lahko zgodi, da ostane nekaj časa navezana sama nase in da mora delati dela, katena opravlja navadno služkinja. Kako težko in mučno bo zanj, če ne zna, in kako smešna bo v svoji nesprenosti za druge! Zato skrbite, matere, da bodo smatrale vaše hčere gospodinjstvo kot važen poklic, na katerega se je treba pripravljati prav tako in celo še bolj nego na vse drugo!

KUHINJA.

Zdrobova juha. — Sprazi v presnem maslu en četrt kvarta pšeninega zdroba. Ko je rumen, ga zalij z dva in pol kvortom slane in vrele vode, pusti vreti četrt ure, potem prideni 1 ali 2 izžvrkljani jajci ter daj na mizo.

Prežgana juha. — V maslu ali masti zarumeni 4 žlice moke. Ko je temnorumena, prideni kavno žlico kumne ter zalij z dva in pol kvortom slane in vrele vode. Pusti še malo vreti, nato pa jo precedi, prideni par izžvrkljanih jajc ter daj z opečenimi žemljami ali kruhom na mizo.

Močnikova juha. — Napravi močnik iz enega jajca, 1 žlico vode in pičlo pol kvorta moke ter ga polovico zakuhaj v dva in pol kvorta slane in vrele vode. Drugo polovico sprazi v presnem maslu in prideni nekoliko čebule. Ko je rumena, deni v juho, da še malo vre, potem je gotova.

Juha s krpicami. — Pripravi kakor za močnikovo juho, le na mestu močnika vzemi krpice, narejene iz dveh jajc in moke. Za krpice lahko vzameš na mesto dveh jajc 1, zato prilij malo vode.

Riževa juha. — Zakuhaj v tri kvorte slane in vrele vode en četrt kvorta riža. V kozico deni 2 žlici masti ali masla, prideni 2 žlici moke, malo drobno zrezane čebule in zelenega peteršilja. Ko je svetlo rumeno, zalij z riževo juho, razmešaj, da je gladko ter vlij v riž. To naj počasi vre kake pol ure.

Ali pa deni v kozico žlico masti in žlico presnega masla, ko je vroče, prideni četrt kvorta opranega riža, premešaj in zalij z zelenjavno juho, pusti vreti še pol ure ter daj z nastrganim parmezanom na mizo.

IT ALWAYS PAYS TO ADVERTISE IN "AMERIŠKI SLOVENEK".

Kupim lote v bližini Zoological Garden — prednost v Komarek Subdivision. Pišite velikost zemlje, kje se nahaja in koliko zahtevate.
Box 463 P. O. Berwyn, Ill. p.s

PECIVO.

Punčeva torta s praškom. — Mešaj, da dobro naraste 7 unčev presnega masla ter mu polagoma primešaj 6 rumenjakov, 9 unčev sladkorja, od pol limone lupino in 3 šestnajstinke mrzle kavne smetane in polovico od 15 unčev moke. Naredi iz 6 beljakov trd sneg ter ga rahlo primešaj z ostalo moko, 3 žlicami rumovega okusnega cveta in pečilni prašek. Testo deni v peč v 3 modelih, in sicer v dva enako množino testa, a le do polovice, v tretjega pa manj testa in vse tri počasi peči približno do 3 četrt ali do ene ure. Pečene zvrni na desko. Ohlajeni dve večji torti pomaži vsako povrh z marmeladno. Potem razreži manjšo torto na kocke, polij polovico kock s polovico soka 3 pomaranč in 2 limon, kateremu si primešala dve velike žlici rumovega cveta za okus in šest in pol unčev drobne finega sladkorja. K ostalem soku pa primešaj par kapljic košenilje, da bo sok rdeč, ter polij z njim še ostale kocke. Deni oboje rumene in rdeče kocke na eno pomazano torto, ki jo pa prej postavi v tortni model, pritem pa menjavaj z barvami. Nato položi ostalo torto ter jo potem za nekaj časa obteži. Končno jo še ob straneh in po vrhu namaži tanko z marmeladno in oblij z limonovim ledom.

OTROCI LEVIČARJI.

V uradnem glasilu dunajske zveze za materinsko varstvo "Die Mutter" govori Alice Friedmann o levičarstvu otrok. Pravi: "Kdo se ni videl, kako skrije otrok ročici na hrbtu, čemu rečemo, naj nam da desničo? Kdo se ne spomni, kako nam je dejala mati, naj jemo z desničo? Veliko je levičarjev, odraslih in otrok, ki sami ne vedo za to, in tudi drugi ne. In zmeraj jim pravimo, da so nerodni. Kje je notranja zveza?"

Levičarstvo je prirojena lastnost, ki je utemeljena v gospodarstvu telesa. Ni še dokazano, da bi pomenilo levičarstvo manj vrednega človeka; gotovo pa je, da je naša kultura označena po desničarstvu. Naša pisava, glasbeni aparati, večina tehnike, vse to je prirojeno desni roki. Zato je tudi naše predstavljanje in naše ocenjevanje desnice in levevice čisto različno. Levičar se nam zdi neroden, in sam sebi tudi. Prvi doživljaj levičarstva je doživljaj slabosti in čuta manjšše vrednosti. In ker se pojavlja doživljaj v zgodnji mladosti, je lahko začetek pomanjkanja poguma. Pa ne zmeraj. Levičarstvo nam je včasih tudi pobuda. Vsak doživljaj človeške duše, vsaka ovira, vsaka težava se da različno razlagati; ali je dokaz slabosti in ničevosti in nam vzame pogum, ali pa nas bodri, da s premišljanjem, treninjanjem itd. premagamo grozeče nam težave.

Zato je med temeljnimi nauki individualno-psihologičnega ocenjevanja človeka tudi ta, da bo postal levičar ali prav zelo neroden ali pa prav zelo spreten in pripraven. Individualna psihologija smatra za dokazano, da imajo najboljša ročna dela lahko svoj vzrok v levičarstvu; mnogi izborni slikarji so bili levičarji, posebno lepa pisava kaže na levičarstvo itd.

Vzgojitelj zato nerodnim otrokom ne sme jemati poguma in jim ne sme praviti, da so slabo nadarjeni; reči jim mora, da s korajžjo in vajo lahko vse popravijo in vse dosežejo. Dejstva levičarstva napram otrokom sploh ni treba omenjati. Tudi ni dobro, če otroke in občutljive osebe tozadevno preiskujemo.

Šola je važno preizkuševališče za otroka levičarja. Ker je branje in pisanje med prvimi zahtevami šole, grozi otroku že takoj v začetku malosrčnost. Zato bi bilo dobro, da se ozira učni načrt na to in da opogumi levičarje; saj jih je zmeraj po več v razredu. Levičarji imajo sitnosti pri pisanju, naš način pisanja jim ne ugaja, nekatere črke in številke pišejo narobe. Tudi tisti, ki ne pišejo tako, zmeraj pred tako črko ali številko dolgo premišlujejo. — Tudi branje dela levičarjem težave. V vsakem razredu boš dobil v začetku učence, ki začnejo brati besede od zadaj ali pa vsaj prve črke zamenjajo. Premagano levičarstvo pokaže lepe uspehe. Naloga smotrene pedagogike je ta, da te uspehe s pripravljimi vajami utrdi, brez siljenja seveda.

Levičarstvo je lahko začetek trmoglavosti in upornosti. Če smo napram otroku levičarju kruti ali pa, na drugi strani, preveč priznanesljivi, postane tak otrok neraven in se da težko vzgajati. Zato moramo biti previdni in moramo poskušati, da najdemo pravo pot."

"Amer. Slovenec" je najstarejši slovenski list v Ameriki, zato zasluži, da ga vsakdo širi in priporoča!

NAZGANILO IN PRIPOROČILO. Vsem našim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi Illinois, Kansas in Coloradi naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglaševati knjige naše knjigarne.

Mr. Kurnik je pooblaščen pobirati naročnino za liste "Amerikanski Slovenec" in "Ave Maria." Vsem ga najtojeleje priporočamo in obegnem prosimo vse rojake in naročnike, da mu grejo na roko pri njegovem težavnem delovanju za katoliški tisk. Uprava Amer. Slovenca.

Uprava Amer. Slovenca.

UREDNIKOVA POŠTA.

J. P. Unity, Pa. — Vi bote monali sami iskati državljanski papir. Išče ga lahko na svojo roko. Glede nabora lahko preprete, ako nameravate postati ameriški državljani in se podati v stare domovine odpovedati. Drugače pa je seveda, ako bi ne iskali državljanskega papirja, oz. bi ga ne mogli dobiti in bi se kedaj vrnili domov. Pojdite na bližnji naturalizacijski urad in bote prejeli glede naturalizacije vse potrebne podatke. Ali pa pišite na F. L. I. S., 222 Fourth Avenue, New York City.

R. G., Pueblo, Colo. — Vaš slučaj je zagoneten. Vsa stvar bo zavisela na izrek sodišča, ki v takih slučajih niso vedno enaki. Počakajte obravnave, nato pa, če izpade kot pričakuje, vložite priziv na okrajno sodišče. Vprašajte za svet kakega izvežbanega odvetnika.

Benton Harbor, Mich. — Frank Dimarja, star 25 let in njegov 17 letni brat Sam, sta utonila v kadri, kjer sta imela namočeno za kuhanje žganja. Kad je ena največjih kar so jih še dobili pri munšajnarjih, kajti drži 75 sodov.

Argo, Ill. — Barslow Zick, star 39 let, tesar, je padel z odra kjer je delal, bil je na mestu mrtev.

S TEM, DA POŠLJEŠ naročnino direktno na upravništvo pomagaj veliko listu.

DVOR MARIJE POMAGAJ (Coll. M. P. H.) št. 1640 C.O.F. Collinwood (Clev.), O. Odhbor za leto 1926: Chief Ranger: John Soso, 679 E. 159th Vice Chief Ranger: Frank Oberstar. Korespondenčni tajnik: A. M. Leskovec ml., 713 E. 155th St. Finančni tajnik: John Skerl, 438 East 157th St. Blagajnik: John Urbančič, 841 Rudyard Road. Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. F. Perme. Društvo zbora vse prvo sredo v mesecu. Društvo šteje 115 članov. Za 43c na mesec se plača v slučaju bolezni \$6.00 na teden bolniške podpore. V društvo se sprejemajo člani od 16. do 55. leta. Zavaruje se lahko 20-letno ali pa za dosmrtno od \$500.00 do \$1000.00.

LOUIS STRITAR se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko. Pokličite me po telefonul 2016 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

FRANK KRŽIČNIK 1942 W. 22d PL., CHICAGO, ILL. Prevažanje premoga in drva. Ko se boste selili, pokličite mene in gotovo boste zadovoljni. Phone: Canal 1404.

KOBILICE NA KAVKAZU.

Glasom poročil iz Bakua ogrožajo južno Rusijo ogromne množine kobilic. Pred par leti so bila polja vadi velikanskih poplav skoraj popolnoma uničena. Jedva so si sedaj nekoliko opomogla, pa jim preti nova nevarnost od kobilic, ki so se v velikanskem številu priselile od bogzna kod. Celi oblaki kobilic se dvigajo v zrak in romajo od pokrajine do pokrajine. Kamor se spuste na zemljo, uničijo vse, kar je količjak zelenega. Žitne bilke pogrižejo do korenin, drevje je oskuljbeno, kakor da bi ga popalil požar. Pred par dnevi so opazili nad Bakuum oblak kobilic v izmeri 25 kvadratnih kilometrov. Oblasti poskušajo vse, da kobilice zatrefjo, toda doslej so ostali vsi poskusi brezuspešni. Kobilice se pomikajo od Kavkaza po dolini Volge navzgor. Že doslej povzročena škoda je ogromna. Sedaj so odposlali v ogrožene kraje večje oddelke aeroplanov, ki so oboroženi z bombami s strupenim plinom, da poskusijo na ta način zatreti to škodljivo golazen.

"AMER. SLOVENEK" JE NAJ STAREJŠI, A MORA POSTATI TUDI NAJVEČJI

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE A. W. WARHANK zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin. 2158 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

The Will County National Bank OF JOLIET, ILLINOIS Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta. Kapital in preostanek \$300,000.00. C. E. WILSON, predsed.

STOJ! NIKDAR! NAPREJ! Pred 300 leti je Philip Massinger, angleški dramatis, napisal: "Slabosti večkrat pridejo čisto lahkim potom." Ako vi trpite vsled slabe slasti do jedi, glavobola, splošne oslabilosti in drugih nerodov v zvezi z zaprtnico, je zelo lahko rešiti se vseh teh bolečin, ker ako zaprtnica zahteva, da se vaša čreva ustavijo,

Trinerjevo grenko vino razbije take ukaze in pravi: "Naprej!" Vi se bodele začudili kako hitra pomoč je v tem, poskusite! "Vsak ljubi Trinerjevo grenko vino, to je naša prva pomoč," nam piše Mr. B. Svecko iz Kenosha, Wis., 5. julija. Ako vam ni mogoče dobiti tega zdravila pri vašem lekarnarju ali trgovcu z zdravili (1 steklenica stane \$1.25, in malo več na jugu ali daljnem zapadu), tedaj pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. Poskusite tudi Triner's Fil-Gas pri vas doma, to pomori muhe in komarje takoj. Triner's Liniment je izvrstno zdravilo za zvinitje in oteklosti. — (Adv.)

Zakon iz sovraštva. — Kuningunda je razlagala svoji prijateljici poroko dveh znanih ji oseb na naslednji način: "Ona je bila sovražnica moških, on pa sovražnik žensk. V tem medsebojnem sovraštvu je bilo nekaj, kar ju je vezalo, da sta se poročila."

MALI OGLASI. HIŠE IN LOTE.

HISA 8 SOB, Irving Park, 3 porci, garaža, transportacija. 3911 Dakin St. 978-t.s.r.c
NIZKA CENA, 3 nadst. 6-4 \$25,000, severno-zapadna stran, klet ometa. Ph. Kildare 10479. 983-t do t
HISA 4 SOBE, garaža, lota 37 1/2 x 125, \$4550; \$500 takoj, ostalo na obroke. T. J. Wolf, 308 W. 105th Pl. 985-čdoč
LES. HISA 7 sob, garaža za 2 kari; \$13,500.—4233 N. Keeler. Nedeljo: Pensacola 0326. 986-c.p.s
PLAČAJTE HIŠO Z RENTOM. Bungalow \$6500, 5 sob, vse moderno, tla trdi les, kopalna soba, vse v najboljšem stanju, klet cementirana, furnace ht. \$500 takoj, ostalo po \$60 na mesec z obrestmi. Carroll L. Bragg Org., 19 S. 5th Ave., La Grange 414. 988-č do č
PRODA VOGAL, Oakton in Prairie Rd., Niles Center, 2 blk do "L" postaje. Proti gotovi ali vkajžibi. T. F. Reilly, 160 N. La Salle St. 989-čdoč
LASTNIK proda dve dobro izdelani hiši po 8 sob, za eno ali dve družini. 50 čev. lota na vogalu, tla trdi les, kopalne sobe, klet, garaža, drevesa. \$11,500.—1838 S. 2nd Avenue, Maywood 2932-J. 994-p.s.t
POLETNA HIŠA 5 sob, porč zamrznjen, 39 milj severno ob jezeru. Nič lepšega za letovišče. Proda takoj; \$1590, takoj \$300. R. R. Bunn. 5918 N. Hermitage. 996-p.s.t
HISA 5-6 SOB, 2 stan. spredaj zid. porči za spat, centr. kurjava, garaža za 2 kari, v Columbus parku, cena \$18,000.—110 S. Mayfield, Austin, Ill. Ph. Austin 6374. 979-t do t

FARME NA PRODAJ

MISSOURI 245 AKR., 6 milj do Centralia, 1 milja do sole; hiša 8 sob, hlev, studene, gladki svet; \$30,000, dve tretjini dobiti iz zemlje. R. P. Price, Centralia, Mo. 991-č.p.s
80 AKR. farma, 3 milje do Marcellus, Mich. Dobro poslopie, 20 akr. gozda. Lincoln Fox, Marcellus, Mich. 993-p.s.t
140 AKR. blizu Denverja; dobra zemlja za preseljevanje ali mlekarstvo; raste koruza in pšenica; \$15,000 za ukre. Enoletni pridelek plača svet. Dr. Wm. Hess, 1554 California St., Denver, Colo. 967-s.t.sr
ROGERS PARK, 2-stanovanjska hiša, lota 35x160, 2 furnace; blizu transportacije, na lepem kraju, nizka cena. Pokličite: Rogers Park 5469. 01-s
ZID. HISA 2 nadst. po 7 sob, hot water ht., garaža, blizu transportacije. \$10,800; takoj \$2000. Lastnik West 3712. 999-s do s

UGODNA PRILIKA.

DELICATESSEN, velika zaloga, nova oprava, dobra kupčija; lastnik gre iz mesta. 5625 Wentworth Ave. 966-s do s
PRINT SHOP — Gorden Motor type; nizka cena; 6 do 9. 2nd floor, 1342 North Park Ave. 984-t do t
RESTAVRACIJA, dobra kupčija, dnevno \$110; rent nizki; \$7000; polovico takoj. 131 E. Pershing Rd. 987-č do č

SOFT DRINK & Toasted Sandwich business. Lastnik ima drugo podjetje. Box 1114, Daytona Beach, Fla. 995-p.s.t

GROCERY MARKET, vpeljano, proda pod ceno takoj; lastnik odpotuje. McComb. 3581 Belden. Belmont 2902. 992-p do p

GROCERIJU in opremo proda Chas. Mulois. 201 E. 61st cesta. 998-s.t.sr

DELO SLUŽBE.

DELO DOBIJO delavci v pekarni. Vprašajte F. Roien, 2549 W. Division St. 997-s
CITATELJEM V VSEH NASELBINAH V VEDNOST. Knjige Goriške Mohorjevo Družbe imajo v zalogi vsi naši lokalni zastopniki. Kdor si jih torej želi naročiti, stori lahko to pri svojem najbližjem zastopniku, ali pa naj piše naravnost na Knjigarno Amer. Slovenec.
LASTUJTE SVOJO HIŠO. z \$10,000 lahko začnete, za kar dobiti 40 a. krov sveta; dobra zemlja, tržišče; šole, jezera, gozd, koruza, alfalfa, detelja, fino za mlekarstvo. W. Baker, St. Croix Falls, Wis. 100-t do t

Dobro meso se dobi - - - - - samo v dobri mesnici!

O tem so prepričane vse gospodinj, da se pri nas dobi vedno najboljšje sveže meso vseh vrst, kakor tudi prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso. Izdelujemo prave KRANJSKE DOMAČE KLOBASE, krvave in mesene, narejene po domačem receptu. Se priporoča v naklonjenost

Math Kremesec
SLOVENSKI MESAR.
1912 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Prihranite nekaj svojega zaslužka

vsak plačilni dan in uložite ga v našo varno in zaščitljivo banko. Začuden bodete kako hitro vaši prihranki rastejo in vrhu tega vam plačamo mi po 3% obrestih dvakrat v letu ter iste pristejemo h glavnici. Ulagate lahko v našo banko prav tako zanesljivo kjerkoli živite s široim držav, kakor če bi vi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnilo in dobitte odgovor v svojem jeziku.

Ako držite denar doma, izpostavljen je raznim nevarnostim, kot tatovom in ognju in dostikrat ga še potrošite brez potrebe. Če ga imate pa na naši močni in zanesljivi banki, pa je denar vedno na varnem mestu; vendar se ga lahko dvigne ali deloma ali celoma kot ga kdo potrebuje.

Naša banka ima nad \$740,000 kapitala in rezervnega sklada, kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

Burno mu je bilo srce, in misli so mu omahovale, ali bi ali bi ne. Večkrat je bil kup že skoro sklenjen, a je zagledal Brdar žandarja, ki sta hodila po sejmu, in skesal se je. Tako se je bil nagnil dan in Brdar še ni bil nič kupil. Zavil je v krčmo in sedel za mizo. Takoj se je vnel razgovor in popraševanje, odkod je. A komaj je bil povedal, da je od Vrhnike, nasklonil je eden izmed pivec komolec na mizo in dejal:

"Ne zamerita! Po vrhniško pa ne zavijata vidva kar nič."

"Midva sva se priženila tja," razlagal je Jernej; Brdar pa je hitro plačal, da sta prišla iz družbe. Obrnila sta se proti Blagovici in Jernej je godrnjal, zakaj že ne kupi. Dohajala sta ljudi in živino in puščala jih za seboj in večkrat je poskušal Brdar svojo srečo.

V mraku dojdeta na samotnem kraju jednega moža in dva fantiča, ki so gnali tri pare volov. Takoj vpraša Brdar, odkod so in če so kupili.

"Nič nismo kupili," oglašil se mož. "Prodali bi bili radi; a ni bilo pravega kupeca. Dovolj moramo gnati, na Kolovraško."

Zdaj ali pa nikoli! mislil si je Brdar. Mrak, samotni, tuj kraj, tuji ljudje, med njimi samo jeden odnasek, vse mu je dajalo pogum. Začelo se je pogajanje in kup se je sklenil. Brdar je dal deset petdesetakov in še nekaj čez. "Za celjske mesarje," dejal je, ko ga je jel izpraševati mož, kam žene; a v daljši razgovor se ni hotel spuščati z zgornjim, rado vednim možem, ki ga je tako zvedavo gledal v oči, kakor bi si ga hotel zapomniti za večne čase.

Kolovračanje so sneli živini lance, obesili si jih čez rame in želeč veliko srečo hiteli veselo rožljaje v svoje hribe. Brdar pa je gnil dalje proti Blagovici, a kmalu se obrnil nazaj proti Krašnji in Lukovici. Oddahnil si je in potisnil klobuk po strani; storjen je bil najtežji korak.

Če bi se ne bil bal, da mu opeša živina, gnil bi bil Brdar se tisto noč do Ljubljane. Prenočil je moral v Lukovici. V krčmi je izpraševal ljudi, kako daleč da je do Kolovrata, če imajo tam župnika, šolo, in pregledoval je prakto, kje da bi bil najprej semenj. Dobil je Rovte nad Vrhniko in prav so mu prišle, ker se je izdajal za Vrhničana. Ko je legel, začel si je naštevati razloge, zakaj da ne more niti noč niti družega dne zgodaj še nikdo spoznati njegovih bankovcev. Nezaspan in potolčen je vstal o prvi zori in budil Jerneja, ki se je bridko pritoževal o tolikem trpljenju.

Gnala sta dalje. Vsakemu človeku, ki je poprašal po ceni, bi bil rad tudi v izgubo prodal Janez, samo da se iznebi blaga; zakaj bilo mu je sedaj baš tako breme kakor poprej bankovci, katere je saj lahko skrill. A bal se je, da vzbudi sum in hitel dalje. Na vse stra-

ni je opazoval, poslušal in gledal in vse prepočasi mu je stopala živina. Potekla je cela večnost, preden je prišel na določeni kraj. Zaradi videza se je monal vleči za kup, dasi je koprnel udariti kupcu v roko za vsako količjak ugodno ceno. Naposled je oddal živino tako, da je izgubil nekaj čez trideset goldinarjev. Nič se ni mudil več na sejmščici. Pridel je na voz, ki se je peljal proti Ljubljani, da pridre kar najhitreje izpred očmi ljudem, s katerimi je bil kupčeval. Jerneju je dal denarja in poslal ga domov z naročilom, naj ga čaka družega popoldne z vozom v Litiji, sam pa je ostal v Ljubljani.

Tu med toliko ljudstvom se je pomiril popolnoma. Hodil je nekaj časa po mestu; a ker je bil truden, poiskal je hitro prenočišča, radosten prešel denar, čez šeststo goldinarjev, in zaspal. Pozno je vstal in prva misel mu je bila dom. Nakupil je mnogo potrebnih in nepotrebnih reči, lepih daril za ženo in igrač za sina. Zadovoljen se je peljal po železnici proti Litiji. Ko se je menil s potniki, napeljeval je govor vedno na ponarejeni denar, da gre zopet po deželi, odkar je Prelaznik iz ječe, in sodil o kaznih za ponarejalce, da so preostre. Veselil se je, če mu je kdo pritrtil. Iz Litije se je peljal v svojem vozu, prijetno premišljujoč, kako veseli ga bodo doma, kako se bode spočil in zabaval, ker se mu ne bo tresti za vsak krajcar.

"Oj, kako si prepadel in medel!" prestrašila se ga je žena in oklenila se ga. Otožna in pobita je bila videti. Tudi deček se je plašen stiskal k njemu in mu prozeco očital, zakaj ga ni bilo toliko časa domov, in če ostane zdaj pri njem.

"Pravo sitnost smo imeli," tožila je Lojza, "z beračem Matijčkom. Predsinočnim je bil prišel vinjen in zahteval večerje in ležišča v hiši. Jaz sem mu pokazala hlev in dejala, da ni potreben večerje. On pa je začel razgrajati in vpiti, da nas ovadi žandarjem, in morala sem mu ustreči. Prelaznik se je pa šel baš nekoliko v gozd izprehoditi."

Brdar si je grizel ustni in gubančil čelo. Začuvši njegov glas stopil je iz izbiče Prelaznik, podal mu roko in vprašaje ga pogledal in pokimal.

"Dobro!" dejal je malomarno Brdar in povedal, koliko je prinesel denarja.

Prelaznik je zgnil in prinesel kmalu šop bankovcev: "Šestdeset jih je, za tri tisoč goldinarjev. Dajte mi svojih šeststo."

Brdar je temno pogledal; zakaj prišlo so mu na misel vse težave in nevarnosti razpečavanja, in zdelo se mu je, kakor bi mu Prelaznik jemal po sili težko prisluženi denar.

"Vsega ne dam," dejal je obotavljaje se in praskal se za ušesi. "Nekaj moram imeti za dom in za svoje potrebe."

"Sto goldinarjev imate dosti," menil je Prelaznik in vzel deset bankovcev nazaj.

NAZNANJAM, da imamo na prodaj dva nova A. W. Komarek subdivisiona v bližini novega svetovnega zverinjaka. Kdor namera kupiti naj to stori takoj, ker v kratkem bo cena za 25 odst. višja.

Vsa tozadevna pojasnila vam da FRANK JURJOVEC

v pisarni A. W. Komarek & Co., 6626 W. 22nd St., Berwyn, Ill., ali pa na domu 1941 So. Clinton Ave., Berwyn, Ill. Ph. Berwyn 2283 J. p.s

Važno Kupovalci grozdja pozor

Ker so železniške družbe prepovedale prodajanje grozdja na progah, so sklenili kaliforničanje, da bodo poslali svoje blago vsi na eno mesto.

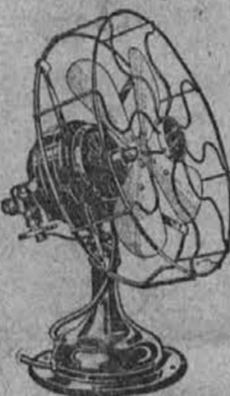
PRIDITE NA

GREAT NEW SOUTH WATER MARKET
14th PLACE & 15th STREET

med Racine Ave. in Morgan cesto

kjer boste imeli največjo izbero grozdja. Tako velike množice ga še niste videli skupaj v Chicagu, škoda bi bilo zamuditi te prilike, ker cene so izredno nizke.

Orožje proti vročini.

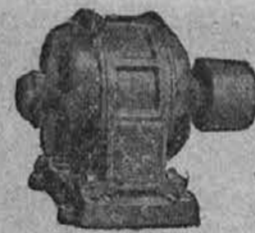

ELEKTRIČNO PIHALO

je najpraktičnejše sredstvo v vročih dneh. Postavite si ga v sobo, urad ali kamorkoli hočete. — Imamo veliko izbiro. Razne velikosti in razne cene.

Pridite in oglejte si jih!

ELEKTRIČNE MOTORJE dobite pri nas vsake vrste in velikosti. Kadar rabite motor za pralni stroj, šivalni stroj ali kaj drugega kupite istega pri nas!

Fidelity Electric Co.

FR. SCHONTA, lastnik

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

ILLINGTON PHOTO STUDIO

John F. Glomp, lastnik

2006 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.,

izdeljuje

najboljše in najcenejše fotografije. Priporoča se občinstvu za obisk. Skupinam daje posebno pozornost. — Pridite in prepričajte se.

Prinesite filme v izdeljavo, v 24 urah bodo gotovi. V zalogi: Kamere, Kodaki in Potrebščine.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kjer se strelja, ne manjka dima.

"Ein politisch Lied, ein garstig Lied," je rekel pesnik Goethe. Če se s političnimi borbama spojijo še narodne, pride marsikaj grdega na dan. Iz Prekmurja poroča Prosveta o ravnu in kavsu, kjer se težko ostane za mejami, ki jih začrta krščanska ljubezen. Jaz sem to izkusil iz borb na Koroškem. Zapoved ljubezni je težavna na sebi, a še težavnejša, če te hoče kdo skoroda snesti.

Politika med ameriškimi Slovenci ne igra vloge, niti narodno vprašanje. V ospredje stopijo tu osebni nameni, korita, zasebni interesi, odpravnice, pririvanje, kruh. Posledica je, da se mnogokrat pri človeški slabosti greši na obeh straneh, infra muros ei extra muros, kakor so Rimljani rekli.

Med katoličani pride do nesporazumljenj, gotovo jih je pa več med naprednimi elementi, dasi se tam govori bolj pogostoma o krščanski ljubezni in o medsebojni ljubezni.

Glas Svobode in Delavska Slovenija sta v hudi borbi z gospodo okoli Prosvete in Proletarca. Pada sem, pada tja.

Proletarec ima sledečo kritiko o urednikih Glasu Svobode in Delavske Slovenije, Zvonku in Charlesu Novaku: "Dva karakterja, ki spadata skupaj, sta se našla skupaj. Oba imata tako slavno zgodovino, da jo odevata z najdebelejšimi plašči, in oba sta imela že vse sorte "prepričanja". Našla sta se in se objela. Zinič jima je dal svoj blagoslov, ter rekel: "Rada se imejta in dobro napadajta socialiste ter blufajte jazbece." Samo radi kronike.

Dalje piše: "Tisti, ki poskušajo begati naš narod za ustanovitve nove slovenske "prostozidarske zveze," so navadni blufarji. In blufanje v svojem interesu je njih edini namen." Zadnjemu nazoru in ti sodbi pritrdim.

Ej, kje utegne biti sveta stvar?

Proletarec hvali požrtvovalnost katoliških romarjev, ki so prišli na svoje stroške, voznjo in "dnevnic" plačali sami, dasi so bili večinoma kmetje in delavci. Govori o milijonu. Pravi, da so dali za "sveto stvar, ki ni prav nič sveta."

Socialistom jih stavlja v vzgled in sveti se mu milijon za "socialistično stranko," ki ga pa od nikoder ni. Ej, katera stvar bo sveta?

Bo težko šlo.

Zarkometar hoče odstraniti vse "ceremonije" in govori o malikovanju. Ako so malikovanje, naj se zaterejo. Če pa

je navada, da se stoji poslušajo "Internacionalo" ali "Star spangled Banner," je to pač goli običaj, recimo ceremonija, a ni nobeno malikovanje. Noben pаметen človek ne bo proti odstranitvi, ker je le običaj, kakor so boljše v Moskvi iz Leninovega groba napravili ne kako božjo pot za kmete in delavce, in jo obdržijo, ali pa od stranijo kakor jim drago.

Ven, kam pri zahtevani odstranitvi ceremonij pes tace moli. Zarkometar bo težko uspel s svojo zahtevo, razen kjer gre res za malikovanje.

Vsaka ideja išče izraza na zunaj. Tudi "Internacionala" ima svojo idejo. Človek ni goli duh. Ako ideje ni, ali morda napačna, domnevna, tam tudi kaka ceremonija ne bo dosti izdala ali se obdržala. Kjer pa ima ideja realno podlago, tam je sicer nekaj zunanost, ali če ni samo gola zunanost, je opravičena in se bo v ti ali drugi obliki vzdržala.

Kakšen pomen naj ima petje ali igranje "Internacionala", če se za to nihče ne zmeni, če ni nobene ceremonije poleg?

"Sunt certi denique fines — vse ima svoje meje," vsako stvar je treba prav umeti. Boljševiki so temeljito odstranili ceremonije, na katere zarkometarjeva notica pred vsem čika, pa so napravili pravcato romanje na Leninov grob, in bodo napravili še marsikatero ceremonijo, ako jih ne bo konec brez vsakih ceremonij.

Ne bo civilizacije.

Gajzla, Ely, Minn. zavrkljivo vzklikne o civilizaciji, ko pripoveduje, da je neki rojak šel v Chicagu poljubiti roko škofu in jo je baje poljubil tudi na Ely. Govori nekaj o mrcini, ki bi bil kmalu roko odgriznil in škofa prestrašil. Kaj ima to s civilizacijo opraviti, to bo vedel samo Gajzla, a vsakdo ve, da je tako pisanje znamenje, da pisatelj dosti civilizacije.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eder za vse."

Predsednik George Stonič
Podpredsed. John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich.
Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:
Frank Vranichar, Joseph Ancel, Louis Martinčič.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 282 otrok. Za 50c na mesec-se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$14,495.00 bolniške pore.

Dne 1. julija 1925 se je nahajalo v blagajni \$4906.22.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana-kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvu.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bo v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:
Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Geršich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Pomagajte bratom v Primorju!

KUPITE KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE.

4 KNJIGE \$1.00

1. Kri mučenikov, zanimiva povest iz 3. stoletja po Kristusu.
2. Socialna čitanka vsebuje poučno berilo za naše slovenske delavce. Vsakdo bi jo moral čitati.
3. Nevesta s Korinja, zanimiva kmečka povest.
4. Veliki koledar Goriške Mohorjeve Družbe, poln koristnih nasvetov in drugih zanimivosti.

Še nekoliko iztisov imamo v zalogi. Naši rojaki pridno segajo po njih in prodali smo jih že nepričakovano lepo število. To je znamenje, da so Slovenci v prvi vrsti dobrega srca in so takoj pripravljeni pomagati, kjer treba; to pa tudi kaže, da so knjige v resnici vredne petkrat toliko in da je vsak vesel, ki jih dobi in jih potem priporoči tudi drugim.

Kdor jih še želi dobiti in pomagati zatiranim primorskim Slovincem, naj nam takoj piše po knjige, dokler zaloga ne ppeide.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Vlagajte svoje denarje v to veliko in varno banko.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

IMOVINA \$19,000,000.00.

Ali zahtevate varnost

za Vaš denar

tedaj kupite hipotekarne bonde prve vknjižbe (mortgage), katere vam nudi ta splošno priznana bančna trdnjava ameriških Slovanov.

Ti bondi so zavarovani proti izgubam z nepremičninami, ki so dobro ocenjene in se nahajajo v lepah delih mesta.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

IMOVINA \$19,000,000.00.